DE
HEDENDAAGSE
BANKROETIER
ACHTERHAALT,
KLUCHTSPEL

TE VYANEN,

Gedrukt by JAN DE RYKE, Boekdrukker in de Bankroetſteeg, 1713.

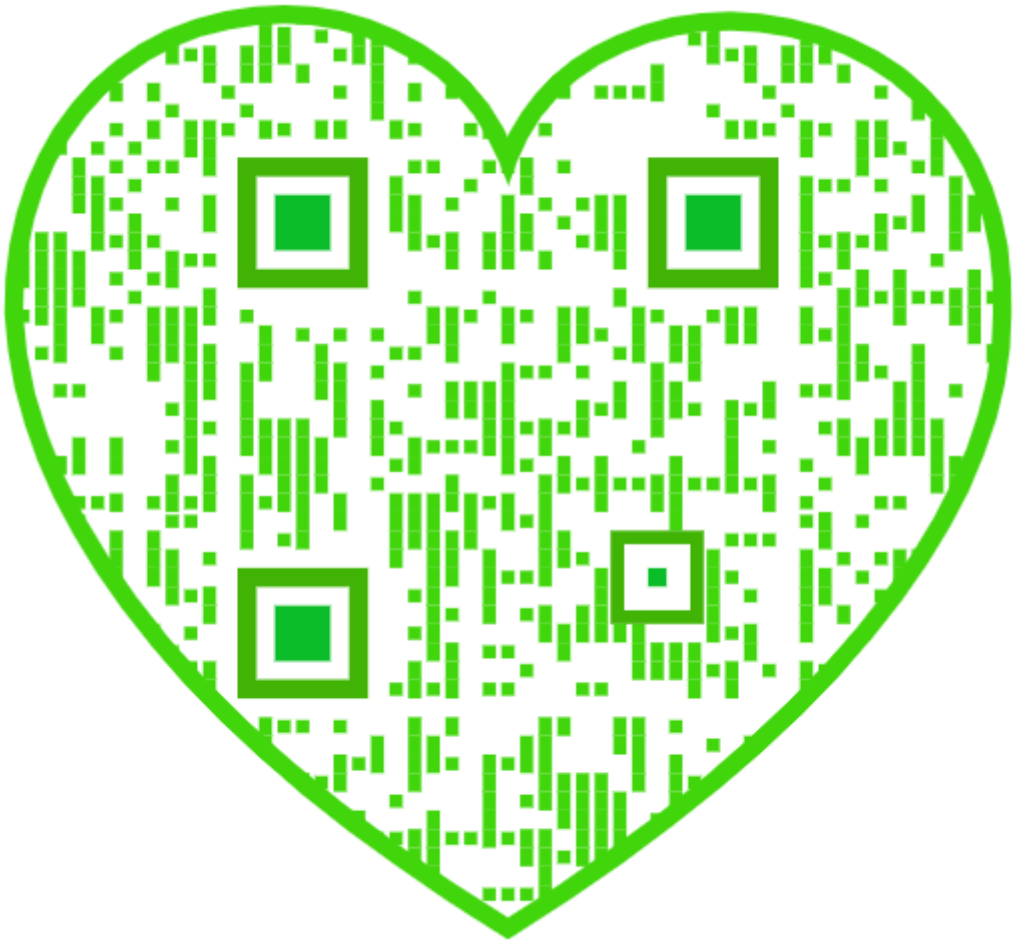

AAN DEN

LEZER.

WEy in de liſten van dit Werk, zoo ſneeg bedacht;
En leer, hoe Weeuw, en Weez', word in verdriet gebracht.
Zie, hoe men door bedrog, zyn naaſtens goed kan ſtelen;
Waar door men een Bank'roet kan naar de mode ſpelen.
Merk eens hoe ſchelms, een ſchelm, ſteeds tot zyn voordeel liegt;
En om de zucht tot geld, al wie hy kan, bedriegt:
Doch vat het niet verkeert, dewyl 't u word gegeven,
Gelyk een Spiegel voor de loopbaan van uw leven:
Niet tot een Leidsvrouw om die wegen in te gaan;
ô Neen! maar tot een ſchrik voor deze gruweldaân.
Want ziet, hoe Reinhart weet de liſten te braveren,
En, 't Goddeloos gemoed, weêr tot de deugd doet keeren.

Accipe, daque fidem.

VER-

VERTOONERS.

FREDRIK VAN KORTRYK, *Koopman.*

MARGRIET, *zyne Huisvrouw.*

JOHANNA, *Dochter van* Fredrik *en* Margriet.

REINHART, *Minnaar van* Johanna, *en Schuldeiſcher van* Fredrik.

AAGJE JANS, *Schuldeisſter van* Fredrik.

WOLPARDUS VAN WARREWYK, *Sollicitcur*

STEVEN VAN HARLINGEN, *Curateur van de dezolate Boedelkamer.*

JOCHEM HEELER, *Klerk van dezelve Kamer.*

SLOKOP, *Knecht van de dezolate Boedelkamer.*

WOUTER, *de Kantoorknecht van* Fredrik.

ANNETJE, *Meid van* Margriet.

Het Kluchtſpel ſpeeld in het huis van Fredrik.

DE HEDENDAAGSE BANKROETIER ACHTERHAALT.

KLUCHTSPEL.

EERSTE TOONEEL

FREDRIK, MARGRIET.

FREDRIK.

JA wel, Vrouw, of het u tegen de borſt ſtoot, dat kan my niet ſchelen?
Dat loopen en draven om het dagelyks kosje begint me te vervelen
Wat is de negotie anders, als een bedelaars ambacht, dat ons ſobertjes voed?
't Is om een foutu vyf of zes per cento dat men koopen en verkoopen moet:
Zoo dat men om een kleintje een grooten handel moet dryven,
En ſchrikkelyk blokken, wil men duyzend pond winſt 's jaarlyks op zyn rekening afſchryven.

MARGRIET.

Hoe? Hartjelief, duyzend pond vlaams, dunkt my, kan ook wel gaan.

FREDRIK.

Heeft men de helft in 't huishouden niet van doen, om van te beſtaan?

En dan ſchiet'er een ſchoone ſtuyver over voor al myn ſlaven en ploegen.

MARGRIET.

Hoor, Man, als men de koſt heeft, moet men zich laten genoegen.

Daar zyn duyzenden van brave koopluy, die zoo veel niet winnen by deze tyd.

't Is zonde dunkt me, dat gy zoo onvergenoegſaam zyt.

FREDRIK.

Vergenoegſaam, of onvergenoegſaam, dat is my om 't even;

Ik meen iets te beginnen daar ik altyd met fatſoen van zal konnen leven.

MARGRIET.

Wel, alsje, behoudens deugd en eer, met een oprecht gemoed

Meer geld kond winnen, fiat; dan mach ik wel lyden dat je dat doet.

FREDRIK.

Wat deugd en eer? dat zyn nu ydele en belagchelyke namen.

De gewoonte maakt alles eerlyk, die is de regel van het betamen.

Wat is tegenwoordig het grootſte gedeelte van de negotie als men 't wel beziet?

Is liegen en bedriegen daar van de grootſte grondſlag niet?

Bedrog word nu gauwigheit, en liſt kloek beleid geheten.

En die die grondregels niet kend, word als een ſchaap van de geldwolf gebeten.

MARGRIET.

Dat 's waar: maar 't eene ſchelmſtuk word door 't exempel van 't ander niet verſchoond:

Ook ziet men gemeenlyk, dat het quaad zyn eige meeſter loond.

Een

Een ſtuyver met eere heb ik liever als op die wys duyzend dukatonnen.
Want geld bedyd nooit, dat met bedrog en valsheit word gewonnen.

FREDRIK.

Tut, tut, dat's maar inbeelding; ga by den bakker eens om brood,
En zie of je voor die eerlyke ſtuyver zoo veel kond koopen, als voor een geſtolen drie groot.
Die malle ſpreukjes moet je voor d' onnoozele kinderen vertellen.
Ik volg evenwel myn opinie, en meend'er een and'ren trant op te ſtellen.

MARGRIET.

Wat meenje dan te doen Hartjelief?

FREDRIK.

Ik meen zoo een braven ſlag te ſlaan,
Dat ik daar na van al myn leven op de beurs niet meer behoef te gaan.

MARGRIET.

Och? Hartjelief, ik zou je raden, zoo veel op een ſprong niet te wagen, (beklagen.
Want zoo het qualyk uitviel, zou je't je al jou leven

FREDRIK.

Geen nood: het hangt, als de negotie, niet af van 't wiſſelvallig lot:
't Is zeker.

MARGRIET.

Wat is het dan?

FREDRIK.

Een eerlyk bankrot.

MARGRIET.

Een eerlyk bankrot?

FREDRIK.

Ja, een eerlyk bankrot, ſtaje daar zoo over verwonderd:

Die dingen geven wat beter als negotie, ten minſte negentig ten honderd,
Dan rabbatteer ik de onkoſten aan de kamerſolliciteuren: 't geen altemaal
Op tien per cento uitdraait: anders wint men daar geen heel capitaal.

MARGRIET

Och! Boutjelief, ik denk niet dat je tot zoo een ſchandelyke rezolutie zult komen.
Wat ſchade zulje aanwyzen? uw capitaal heeft niet af, maar toegenomen,
Meen je dat uw Crediteurs zoo licht te vreên zullen zyn? ô, dan benje verkeerd.
Ze zullen wel netjes onderzoeken, wat goed je hebt, en of 't verlooren is, of verteerd.

FREDRIK.

ô, Daar is geen zwarigheit: ik zal de Crediteurs wel doeken
Met een party valſche poſten, en gefingeerde boeken.
Ik en Wouter de kantoorknecht ſchryven daar toe een nieuw journaal en grootboek op een heel andren leeſt.
Wy zyn met ons beyden daar al drie maanden aan doende geweeſt,
Zoo dat alles nu al net en in ordre ſtaat geſchreven
Gelyk het de Solliciteur, die my bediend, heeft opgegeven.

MARGRIET.

Och! Hartjelief, denk in wat ſtaat gy uw lieve kind'ren ſteld.

FREDRIK.

Des te eerder rakenze aan de man; want alles trouwd nu om geld.
Je weet wel, dat we die ouwe getrouwe eeuw niet meer beleven,

Dat

Dat een vrijer zich, alleen ter liefde van de deugd, in 't huwelyk zal geven.
ô Neen! geld is de leus; benje hoer, of benje dief, hebje geld ik hebje lief.
Ook meen ik onze oudſte dochter Johanna aan onze Wouter uit te trouwen.
Hy heeftſe wel verdiend, door dien hy zoo lang myn boek heeft gehouwen:
Het is een yverig nugtre borſt, en daar by geheel niet zot,
Hy verſtaat by na zoo wel, als myn Solliciteur, de kneepjes tot facilitering van een bankrot.

MARGRIET.

Een ſchoone qualiteit, om daarom een dochter ten huwelyk te beſteden.
Ik docht, dat ze met Reinhart in het huwlyk zou treden.
Dat is een borſt, die in een vaſte negotie zit, en heeft lang by haar verkeerd.

FREDRIK.

Hoe, Reinhart? wel die is nu tweemaal geruïneert.
Want daar is drie duyzend pond door zyn ordre op myn rekening in bank afgeſchreven,
Zonder dat hy my tot noch toe gevorderd heeft daar kasgeld voor te geven.

MARGRIET.

Och! Hartjelief, dat heeft zekerlyk die borſt alleen gedaan
Om dat hy daar door wat meer in uw gratie zou ſtaan.

FREDRIK.

Dat loof ik zeker meê: ik heb al by my zelven leggen malen,
Hoe of het komt, dat die karel niet ſtuurt om zyn geld te halen.
Want je weet wel dat de bank aan niemand uitſtel geeft,

Een Kaſſier zal 't eer per cas ontfangen, eer hy 't per bank afgeſchreven heeft.

MARGRIET.

Om dat hy zulk een goed vertrouwen op u heeft, behoorje met hem te zyn bewogen.

FREDRIK.

Wisje wasje, die licht vertrouwt word licht bedrogen.
Als ik daar na te werk zou gaan, moeſt ik al myn Crediteurs betalen, zoo wel binnen als buyten de Stad:
Want daar is'er niet een onder den hoop, of hy heeft een goed vertrouwen op my gehad.
't Vertrouwen is geen deugd, maar ondeugd: 't brengt meenig menſch tot ſtelen.
Haddenze my niet vertrouwt, 'k had niet bankrot konnen ſpelen.
Maar ik zou . . . Maar zacht ik hoor daar iemand aan de deur.
Wie is daar, Jannetje? *De meid van binnen.*
Myn Heer, Sinjeur Wolfardus.

FREDRIK.

Ha, ha, dat is de Solliciteur.
Monſieur Wolfardus, kom maar binnen,
Tegen zyn Vrouw.
Nu zult gy hooren,
Hoe avantagieus hy myn zaak de Crediteurs zal ſtellen te voren.

TWEEDE TOONEEL.

FREDRIK, WOLFARDUS, MARGRIET *uit.*

FREDRIK.

ZYt gy daar, myn vriend? ik had u al vroeger verwacht, gelyk gy had beloofd.

WOL-

WOLFARDUS.

Ik zou hier ook al vroeger geweeſt zyn. maar ik had een ſchrikkelyke pyn in 't hoofd.
'k Heb giſter avond een comparitie gehad met een vriend, die meê meend te faljeren.
Daar zaten wy malkander tot middernacht met een glaasje wakker in de veren.
Ik ben der puur van als vergeven, daar by ſtink ik uit myn bek als een beeſt.
Het moet wel peſtige wyn, en canalieuze tabak zyn geweeſt.
Zoo de waard geen andre drank ſchaft, meen ik'er geen eene comparitie meer te beleggen;
Maar hem zonder eenige conniventie terſtond de huur op te zeggen.

FREDRIK.

Ik heb lekkre Hochmer ſteenwyn, zoo goed als'er is in 't land:
Het is van den oprechten ouden hond, geurig, dous en pikant,
Dat zal het weêr zalven: Hartjelief, zeg de meid dat ze eens gaat tappen,
Niet uit het oxhoofd, maar uit 't half aam dat'er leit by de trappen.
Ik heb het deſſein aan myn Vrouw ontdekt; maar zy is'er heel van ontdaan.
Stelt'er de zaak wat ſmakelyk voor, en zeg dat alles gemakkelyk zal gaan.

WOLFARDUS.

De Vrouwtjes, myn Heer, zullen zich gemeenlyk aan een beuzeling ſteuren.
Ik zal haar wel te vreden ſtellen door exempelen die wy dagelyks zien gebeuren.

FREDRIK.

Dat is heel goed, maar... ben je daar Lieffie? kom gaauw hier;

Uw gezondheit, vriend Wolfardus; dat geld uw een halve bier.

WOLFARDUS.

Daar dank ik u voor, myn Heer.

FREDRIK *het glaasje overgevende.*

Dat moet u wel bekomen.

WOLFARDUS.

Myn Heer zyn dienaar.

FREDRIK.

Drink wakker: gy hoeft voor dic wyn niet te ſchroomen.

't Is purum purum, en beter als de beſte medecyn.

WOLFARDUS.

'k Beken 't is lekker, Heer: dat 's praktizyne wyn.

FREDRIK.

Nu dat zoopje by u, dan zullen we van onze dingen ſpreken.

Hartje, laat Wouter die boeken eens krygen, die op 't kantoor by de kagchelpyp ſteken,

Ik hebze daar geleit, om dat ze wat zouden berooken en beſtuyven door de as.

De Crediteurs mochten anders zien dat het een nieuw geinventeert journaal en grootboek was.

WOLFARDUS.

Die kneep is wel: des te minder heeft men voor achterdocht te vreezen.

In zulk een gelegentheit kan men niet te voorzichtig wezen.

Ik zou u raden, dat gy dat alleenig met het omſlag niet deê.

Maar dat gy van binnen de bladen ook wat bemeuzelde, en van buyten op ſneê.

FREDRIK.

Wel dat moeſt zyn; daar heb ik wel ter degen zorg voor gedragen.

Hy krygt van Wouter de boeken.

Kyk

Kyk eens, zou je wel zeggen dat het die zelfde boeken zyn, die je zaagt over veertien dagen.
Is't niet puur, of ſe jaar en dag gebezicht zyn op't kantoor?
Zou het wel de minſte ſuſpicie konnen geven? zie ze zyn achter als voor.

WOLFARDUS.

Dat 's puik; ga op die voet voort, zoo zult ge wel leeren danſſen.
Laat ons nu eens gaan tot het examineren van de balanſſen.
U lieden begind met het jaar zeſtien honderd tachtig dat 's tien jaar na dat gy zyt getrouwd,
Want het was anno zeſtien honderd ſeventig dat gy in den egtenſtaat vereenigde, naar myn onthoud.

FREDRIK.

Dat 's waar, in d'eerſte tien jaar ben ik meer ten achteren geraakt als te voren.
Want 's jaars na myn trouwen kreeg ik een groot bankrot, en in het derde een zware ſlag met het koren:
En in de volgende jaren leed ik groote ſchade door weêr en wind.
Zoo dat ik die origineele balanſſen niet desavantageus bevind.

WOLFARDUS.

Admirabel goed. maar waar ſtaan nu die baayen, ratynen en frizaden,
Die gy quaſi verò in die verongelukte Genueeſe St. Barber hebt geladen?

FREDRIK.

Die ſtaan in 't kladboek op 't jaar tachtig in ordre gepoſteerd.
En in folio twaalf in 't journaal getranſporteerd.
Zoo dat gy zeven duyzend guldens op de winſt en verlies van dat jaar zult vinden afgeſchreven,
Wegens het ſchip de St. Barber dat met man en muis is gebleven.

Maar 'k heb in die poſt al eenige zwarigheit gemaakt
én by my zelve bedocht,
Dat'er nu een van de Crediteurs zoo nieuwsgierig
was, en op de Convoy daar na zocht,
Hy zou immers bevinden dat die party daar niet
ſtond aangeteekend.

WOLFARDUS.

Dan is de party geſinokkeld.

FREDRIK.

Hoe zou je dan met de Fiſcaal varen?

WOLFARDUS.

Verjaarde breuk word nooit gerekend.

FREDRIK.

Ik moet bekennen, Monſieur Wolfardus, dat hebt
gy al ſubtyl opgeloſt.
Diergelyke zwarigheit heb ik ook geſteld in een twee-
de poſt,
Die op 't volgende jaar ſtaat gedateerd, en op folio
veertig is overgedragen.
Ey hoe hiet die karel ook? ja Hans Philips van Kop-
penhagen.
Als ſe nu eens onderzoeken, of daar ooit diergelyk
een vent heeft gewoond?

WOLFARDUS.

Dan is 't een filou geweeſt die onder een valſche
naam u 't goed heeft afgetroond.
Daar is niet een poſt die ik opgegeven heb, of ik
zal ze wel defenderen.
Zeg my maar eens in 't generaal hoe uw balancen
ſtaan, dan zal ik uw ſtaat eens calculeren.

FREDRIK.

Goed! laat zien, die van 't jaar tachtig heeft twee
duyzend zes honderd veertig guldens avans.

WOLFARDUS *na dat by 't aangeteekend heeft.*

En het jaar een en tachtig hoe ſtaat het met die ba-
lans?

FRE-

FREDRIK.

Laat zien, laat zien, twee duyzend vyf honderd guldens net.

WOLFARDUS.

Twee duyzend vyf honderd guldens, en nu vorder?

FREDRIK.

Twee en drie en tachtig.

WOLFARDUS.

Zacht, myn Heer, zoo haaſtig niet. een voor een in order.

FREDRIK.

Wel nu dan: twee en tachtig, daar is net twee duyzend negen honderd gulden geavanceerd.

WOLFARDUS.

Hebt gy de onkoſte-rekening van dat jaar wel gekorrigeerd?

FREDRIK.

Wel ja, dat gaat heen; daar word negen honderd gulden voor gerekend.

WOLFARDUS.

Gy mogt'er wel duyzend voor hebben aangeteekend;
Doch wy zullen dat wel weêr vinden in het maken van uw ſtaat.
Nu 't jaar zeſtien honderd drie en tachtig: laat eens hooren, of dat beter gaat.

FREDRIK.

In 't jaar drie en tachtig is zuyver twee duyzend drie honderd guldens verloren.
Dat komt door die valſche poſt van Rieuwer Gerritſz van Horen.
Die quanſuis omtrent de Noordkaap met duyzend roubels aan retour
Voor rekening t' Archangel gerebatteerd, naar d'afgrond voer.

WOLFARDUS.

Zoo, dat komt by: nu ga je gang,

FRE-

FREDRIK.

Dit jaar heeft quanſuis noch minder zegen.
Toen heeft my d'Admodiateur over ſmokkelery beet gekregen,
En tien pakken Juchten die 'k in commiſſie kreeg geconfiskeert.
Die ſchade heb ik op myn eyge rekeningen geplakt 't welk op duyzend ponden monteerd,
Zoo dat'er in dat jaar drie duyzend vier honderd is verloren.

WOLFARDUS.

Die feind is goed. Diergelyke mach ik wel hooren.

FREDRIK.

Met de Balans van 't jaar vyf en tachtig zal 't ook niet voordeelig ſtaan.
Toen kreeg ik waarlyk een klap met honderd quarteelen traan,
Zoo dat'er dat jaar niet meerder is gewonnen,
Als, laat zien, een ſomme van honderd zilvre dukatonnen.

WOLFARDUS.

Dat is drie honderd vyftien gulden.

FREDRIK.

Ja, effen net.
't Jaar zes en tachtig is een beloopen vleisje; niet te mager noch te vet.
Dat heeft gerendeert acht en twintig honderd gulden.

WOLFARDUS.

Hoe, acht en twintig honderd?

FREDRIK.

Ja acht en twintig honderd; ſtaje daar over zoo verwonderd?
Had ik op de onkoſte-rekening niet largo gegroſſeerd.
De winſt had wel op duyzend dukatonnen gemonteerd.

Maar in 't volgende jaar is'er weêr minder gewonnen als verloren;
Toen heb ik de Crediteurs een rad voor d'oogen gedraait, dat niemand na zal ſporen.
Hoor eens, ik kreeg in dat jaar in commiſſie van zeker Heer,
Die te Zutphen by de munt geintreſſeerd was, vier pakken zeemleer,
En in yder pak had hy vier zakken valſe ſchellingen geſtoken,
Na hy alvorens in een brief met de poſt daar over had geſproken:
Deze vier pakken leer dan wierden aangehaald met al de ſantekraam,
Dat gaf toen een groote opſchudding in onzen hoek van de beurs; en ik had de naam,
Dat ik daar by wel tien duyzend te kort was gekomen.
Nu heb ik by deze gelegentheit dit toeval tot myn voordeel genomen.
En daar zes duyzend guldens ſchade op myn winſt en verlies voor gezet.
Zoo dat'er dat jaar verloren is zeven en dertig honderd gulden net.

WOLFARDUS.

Zeven en dertig honderd gulden? dat zalſt het weêr altemaal.

FREDRIK.

De jaren acht, negen en tachtig, en negentig ſtaan omtrent egaal.
Het eerſte heb ik vier, het tweede vyf, en het derde twee duyzend zes honderd guldens gewonnen.
'k Heb d'onkoſte-rekening, ook wat vergroot, anders was elk jaar wel duyzend dukatonnen.
Nu is het zamen acht te half duyzend gulden.

WOLFARDUS.

Dat is een brave ſom.

FRE-

FREDRIK.

Dat ſchuitje dat in drie jaar zoo voor de wind zeilde, ſlaat in het vierde weêr om,
Anno zeſtien honderd een en negentig heeft my quanſuis een Poolſe Smous by't ſlinker been gekregen,
Met eenige karmozyne Lakens, daar hy zyn gat aande poort meê ging vegen.
Zoo dat'er in dat jaar niet meer als ſeventig gulden is geavanceerd.

WOLFARDUS.

Het is genoeg.

FREDRIK.

't Jaar twee en negentig is noch niet eens getranſporteerd.
Dat werk heb ik voor de kamer, of myn Crediteurs gelaten,
Ik heb het boek in dat jaar mede gewapend met een poſt van drie honderd dukaten.

WOLFARDUS.

Maar kond gy niet zeggen hoe het daar mede ſtaat by de gis?

FREDRIK.

Ik geloof het omtrent twaalf honderd gulden is.

WOLFARDUS, *na hy wat opgeſteld heeft.*

Zoo dat'er in dertien jaar aan zuyvre winſt omtrent elf duyzend gulden word gerekend.
Het is wel twintig, maar daar gaat negen af, voor drie poſten ſchade die 'k heb aangeteekend.

FREDRIK.

Ja, daar of daar omtrent.

WOLFARDUS.

En 't is nu twee en twintig jaar geleên,
Dat gy met uw Vrouw in den Heyligen Echtenſtaat zyt getreên.
Hoe veel hebt gy toen met haar ten huwelyk gekregen?

FRE-

FREDRIK.

Twee en dertig duyzend gulden.

WOLFARDUS.

Hoe veel had gy?

FREDRIK.

Tuſſchen de acht en negen.

WOLFARDUS.

Dat is omtrent veertig duyzend gulden met malkaar.
Heeft uw Vrouw veel gekraamt?

FREDRIK.

Vyftienmaal in twintig jaar.
Nu heeft ze twee jaar vry geweeſt.

WOLFARDUS.

Hebt gy veel kinderen in 't leven.

FREDRIK.

Tegenwoordig vier, maar voor vyf jaar had ik'er zeven.

WOLFARDUS.

Naar myn onthoud hebtge geen gemeenſchap van goed.

FREDRIK.

Heel niet.

WOLFARDUS.

Nu heb ik al wat ik hebben moet.
Laat zien, hoe veel, zeyje leſt, waren uwe ſchulden?

FREDRIK.

Omtrent de twee en negentig duyzend gulden.
Behalven een wiſſel van vier duyzend gulden, die 'k op de beurs heb vernegotieerd,
En zonder twyffel met proteſt zal keeren, door dien de man, dien ik betrek, niet is geprovideerd.

WOLFARDUS.

Nu zal ik eens pro forma op gaan ſtellen, waar dat geld quaſi verò is gebleven.
Daar is zes en negentig duyzend gulden ſchuld,

en

en elf in dertien jaar gewonnen, dat is net honderd en zeven,
En veertig duyzend hebt gy ſamen ten huwelyk gebracht: dat is net
Honderd en zeven en veertig duyzend. als men nu eens vyf duyzend voor't jaarlyks huyshouden zet,
Dat is in drie en twintig jaar honderd en vyftien duyzend gulden ſamen.
Daar begryp ik 's Lands en Stadts omgelden onder, ſchoolbeſtellen van kinderen en vyftien kramen.
Het welke alleen wel op twee duyzend monteerd by de gis,
Zoo dat'er twee en dertig duyzend guldens overſchiet, 't welk uw Vrouws portie is.

FREDRIK.

Ik weet niet, Monſieur Wolfardus, hoe gy 't zoo net kond treffen. *Tegen zyn Vrouw.*
Wat dunkje, Vrouw; zie j'er nu wel zoo veel zwarigheit in, al daar effen?

MARGRIET.

'k Zeg noch, Hartjelief, ik bid dat gy u de ſchande die ge ons aandoet verbeeld.
Uw kindskinderen zullen noch moeten hooren, dat haar Grootvader bankrot is geſpeeld.

WOLFARDUS.

Nu nu, Juffer, ontſtelje zoo niet, die dingen, moet je weten,
Zyn in een jaar vyf zes gemeenlyk al weêr vergeten.
't Faljeren word nu hoe langer hoe gemeender, in de Stad.
Myn Oom, ja zelfs myn Vader heeft ook dat ongeluk gehad;
Maar daar is niet een menſch die ik daar meer hoor van ſpreken,
Hoe wel 't maar vier jaar geleden is, dat hy 't ongeluk kreeg van te breken.

MAR-

MARGRIET.

Dat zy zoo 't wil, het ſtryd tegen myn gemoed:
Hy bedriegd alleen de Koopluy niet, daar hy negotie meê doet;
Maar hy maakt, wat meer is, een party arme weezen en weeuwen,
Het is een ſchelmſtuk, dat by den hemel om wraak zal ſchreeuwen.
Dat het noch, by misfortuin, toequam, gelyk men ſomtyds ziet,
Dan raakte 't wel 't fatſoen, maar de conſcientie niet.

FREDRIK.

Kom, kom, dat is maar tyd verſpild; met al dat temen.
Wie zey je giſteren, Monſieur Wolfardus, dat ik tot myn Curateur zou nemen?
Sprakje toen niet van Harlinger Steven, dien ſteil-oor den Vries?
Of dunkje 't beter geraden, dat ik een ander verkies?

WOLFARDUS.

Harlinger Steven moet gy hebben, dewyl ik dien 't rekkelykſte reken;
Maar ik zou hem met een gouden priem van een dukaat of twintig eerſt de oogen uit ſteken.
Dat is een man daar men meê doen kan wat men wil,
Anders leid hy te hairklooven op de allerminſte peccadil.

FREDRIK.

Een dukaat of twintig! zou ik hem juiſt zoo veel moeten langen?

WOLFARDUS.

Een bagatel: gy ſmyt een ſpiering uit om een cabeljauw te vangen.

In zulk een gelegendheit moet gy daar zoo naauw niet op zien;
Want een dukaat zal u wel acht profiteren, al waſt 'er tien.

FREDRIK.

Als gy 't raadſaam oordeeld, fiat, daar zyn net twintig dukaten;
Maar als de Heeren Commiſſariſſen myn Boedel door een ander eens regeren laten,
Dan is immers dat ſchoone geld altemaal te vergeefs geſpendeerd.

WOLFARDUS.

Die den Boedel aan de kamer brengd, word daar 't eerſte meê gefavorizeerd;
Om dit dan voor te komen, is 't noodig dat daar eerſt een brief aan word geſchreven.
Waar in met alle eerbiedigheit uw ſtaat te kennen word gegeven,
Het welk Harlinger Steven dan zal preſenteren aan den Preſident,
Die hem daar op aanſtonts, met een Klerk, in poſſeſſie van uw Boedel zend.

FREDRIK.

Ik beken, gy weet het wyſſelyk en voorzichtig te overleggen.
Maar hoe luid dat briefje? ik wenſte dat je me dat eens geliefde te zeggen.

WOLFARDUS.

Als 't u beliefd.

FREDRIK *ſchryft, terwyl Wolfardus dicteerd.*

DEwyl ik ondergeſchreve door misfortuin en geleden ſchade, onmachtig ben geworden myn Crediteuren te voldoen, werden de Ed: Achtbare Heeren Commiſſariſſen van de deſolate Boedelkamer deſer Stede verzocht,

tocht, myn Boedel onder haar hoogwyze Directie te nemen. Amſt. den - - - 1693.

Was geteekent,

FREDRIK VAN KORTRYK.

FREDRIK, *het briefje overgevende.*

Zie daar, is 't nu zoo wel?

WOLFARDUS.

Ja admirabel goed.
Maar zynder geen geproteſteerde Wiſſelbrieven, die u quanſuis dwingen dat gy vertrekken moet?
Want het luid zoo kluchtig, dat men zeid, de karel is geſprongen,
Zonder dat men weet wat noodſakelykheit hem daar toe heeft gedwongen.

FREDRIK.

Zouden'er geen Wiſſelbrieven tot myn laſten zyn? laat zien;
Giſteren zynder vier geproteſteerd, en daar loopender noch tien,
Die altemaal vervallen zyn in den tyd van twee weken.

WOLFARDUS.

Zoo, zoo, dan zal men zeggen dat gy gedwongen waart te breken:
Gy hebt dat rad wonderlyk wel gedraaid: ik had het nooit van u vertrouwd.
Maak nu maar dat gy u tegen t'avond te zes uuren uit de kinken houd.
Ik twyffel niet, of Harlinger Steven zal dan den Boel met de Klerk komen inſpecteeren.
Want dat doen de Curateurs gemeenlyk eer ze komen inventarizeeren.

FREDRIK

Laat maar komen! ik meen te zes uuren hier niet langer te ſtaan;

Maar met de ſchuit van eenen over Utreecht naar Vianen te gaan.

WOLFARDUS.

Gy behoefd daarom uit de ſtad niet te trekken, ik zal u in myn huis wel bergen.

FREDRIK.

Wat een praat! Monſieur Wolfardus, ik zou u die moeyte niet durven vergen.

WOLFARDUS.

Ik heb een commodieuze Kamer die ik daar expres toe houw.
Het is wel wat moeyte; want niemand bediend u als ik of myn Vrouw.
Maar het geld, zegt men, kan den arbeid weêr verzoeten.

FREDRIK.

Hoe veel zou ik daar dan per maand voor geven moeten?

WOLFARDUS.

Dat ſtel ik aan uw diſcretie; daar is een man in de ſtad,
Daar ik per maand honderd gulden van heb gehad.

FREDRIK.

Honderd gulden! zou een Commensſaal zoo veel voor een Kamer betalen?

WOLFARDUS.

Fallietten, myn Heer, zyn geen ordinaire Commensſalen.
Doch wy zullen dat wel maken. Dat gy maar voor af,
Eens twee zakjes ſchellingen, tot de loopende onkoſten, gaf;
Men weet niet, wat men by ſommige voorvallen al heeft van noode,
Hier aan een Advokaat, daar aan een Procureur, Notaris, Deurwaarder, of Bode,
Tot het voorſchryven van Ceſſie, het welk men beſolliciteerd in den Haag:

De

De Practizyns, weet je wel, verſchieten in zulk een geval, niet graag.

FREDRIK.

De duyker, Monſieur Wolfardus, de eene zwarigheit volgd de ander;
Zou ik jou twee zakjes ſchellingen geven? ſcheren wy malkander?
Dat'er wat geld voor een Deurwaarder van nooden is, kan ik wel vermoen;
Maar een Procureur, Advokaat, of Notaris, die grypvogels zynder immers niet van doen.

WOLFARDUS.

Als men ze niet noodig heeft, hoeft men daar geen geld aan te geven;
Maar moet'er niet altemet een Conſultatie gehaald zyn, of een Verklaring geſchreven,
Of iemand op een Interrogatorium geroepen? dat ik juiſt zelfs niet hoop.

FREDRIK.

Zoo blyft de winſt van 't Fallicement wel heel in de loop.

WOLFARDUS.

Hoor eens, myn Heer Fredrik, ik mach niet langer gebruit zyn met dat temen,
Zoo gy 't beter weet, als ik, kond gy een ander nemen.
Voor my, ik zoek'er niet meer van te gauderen, als 't geen ik eerlyk verdien.

FREDRIK.

Nu, nu, 't is geſchreven, Monſieur Wolfardus, denk niet dat ik het mien.

WOLFARDUS *dreygende te gaan.*

Menen, of niet menen, dat talmen begint me te verdrieten.
Gy zult wel een Practizyn vinden daar gy geen geld aan behoefd uit te ſchieten.

FREDRIK, *Wolfardus weêrhoudende.*

Ik weyger u immers geen geld, myn vriend, hoe ben je ook zoo op je paerd?

Wouter, kryg eens twee zakjes ſchellingen, uit de leſſenaar, met een vaard.

WOLFARDUS.

Het is niet noodig.

FREDRIK.

Het is al noodig, Wouter, ga het halen.

WOLFARDUS.

Ik zeg als noch, gy zult mogelyk een ander niet voor af behoeven te betalen.

FREDRIK.

Ik wil niemand hebben, als u . . .

Tegen Wouter.

Zyn die zakjes net geteld?

WOUTER.

Ja myn Heer.

FREDRIK *douwt de zakjes Wolfardus in de hand.*

Zie daar is net zes hondert guldens aan geld.

WOLFARDUS, *dreygende het wederom te geven.*

't Is zoo noodſakelyk niet, dat gy u daarom hoeft te benouwen.

FREDRIK.

Gantſch niet, al was 't eens zoo veel.

WOLFARDUS.

Fiat, ik zal het dan houwen,
En u tegen den avond aan myn huis verwachten, gelyk 't is gezeid.

FREDRIK.

'k Zal niet manqueren. Vergeef me, dat je niet door my word uitgeleid.

WOLFARDUS.

Dat is niet noodig. Heer, ik blyf uw Dienaar.

FREDRIK.

Serviteur. Annetje, doe de deur eens open.

DER-

DERDE TOONEEL.

FREDRIK, MARGRIET, WOUTER.

FREDRIK.

WAt bruit me de gek: hy had van quaadheſt haaſt weggeloopen.
Ik beklaag waarachtig de menſchen, die uit nood ſpelen Bankrot.
Dat Kanaalje ſlacht de Hoeren, 't neemt geld van te voren, en dan is 't quanſuis voor 't verſchot.

MARGRIET.

Is 't niet, als ik gezeid heb, het geld heeft geen zegen,
Het welk met woeker of bedrog word gekregen?
Dit is nu noch maar een begin met de Solliciteur.

FREDRIK.

Wat zal ik doen? ik bender mee opgeſcheept, en moet'er meê deur.
In zulk een occaſie moet men zoo wat lyden en verdragen.
Wouter, ga eens naar 't Poſthuis, om naar dè Hamburger brieven te vragen.
En van daar op de Beurs, om te hooren wat daar van my al word verteld.
En als iemand vraagd, hoe vaart uw Meeſter? zoo zeg, dat hy ſhet een quaje loop is gequeld,
Waar door hy in de eerſte maand op de Beurs niet zal komen.
Nu wakker, als een man; hoe ſtaje zoo te droomen?
Toon dat gy myn Dochter, die ik aan u gegeven heb, waerdig zyt.

WOUTER.

't Isgoed, Sinjeur.

VIERDE TOONEEL.

FREDRIK, MARGRIET.

FREDRIK.

KYk eens, hoe yverig dat hy daar heen loopt, met welk een vlyt!
Hy is zoo trouw als goud; ja hy zou zyn leven voor my verliezen:
Zou 'k dan noch zoo ondankbaar zyn, en een ander tot myn Zwager verkiezen?

MARGRIET.

En ik zal dat Huwelyk beletten, zoo veel ik immers kan:
Beroofd gy haar van een eerlyke Vader, zoo geeft haar ten minſten een eerlyk man.
't Is een trouw borſt, hy zou voor zyn Meeſter in de dood vliegen!
Waar in beſtaat die getrouwheit anders, als in 't liegen en bedriegen?

FREDRIK.

Hoor Wyf, de Vrouwen hebben zoo veel praats niet bedongen, verſta je dat wel?
Mogelyk dat'er Johanna zelfs zoo niet tegen argueren zel;
Principaal, als zy hoord dat ik ſta om te breken:
Want dan weet ze wel dat ze van Reinharts Huwlyk zal zyn verſteken,
Dewyl die, als alle andere Vryers, het meeſt op de Huwlyks penningen ziet,
En nu denken zal, twee naakte billen, bedekken malkander niet.

ANNETJE *de Meid.*

Daar is een Vrouw, myn Heer, die je verzoekt eens te ſpreken.

FRE-

FREDRIK.

Wat Vrouw?

ANNETJE.

Aagje Jans.

FREDRIK.

Jou malle varken; kon je de vinger in de mouw niet ſteken,
En zeggen, myn Heer is'er niet in?

MARGRIET.

Recommandeer dat aan uw Knecht,
Die is op bedriegchelyke knepen, en dubbelzinnige loopjes, beter afgerecht.

FREDRIK.

Al weêr op Wouter? die arme knecht moet veel lyden en verdragen.
Nu, zegt dat ze binnen komt; 't is een Vrouw die om de Renten van 3000. gulden komt vragen,
't Is van middag net vervallen, ze verzuimt uur noch ſtond.

VYFDE TOONEEL.

FREDRIK, MARGRIET, AAGJE JANS.

FREDRIK.

ZYt gy daar Aagje Jans? naar ik aan uw wezen, zie, zyt gy noch gezond.

AAGJE JANS.

Dat is zoo taamelyk, Sinjeur! de beenen beginnen my zoo wat te begeven.
Had ik niet benoodigd geweeſt om geld, ik had wel t' huis gebleven;
Want ik heb wel twee uuren onderweeg geweeſt, tuſſchen dit en den Dam,
En wel tienmaal hier en daar op een ſtoep moeten ruſten, eer ik hier quam.

FREDRIK.

Dat zou me niet zeggen; want je komt me noch al heel jeugdig en ſmakelyk te voren.
Hoe oud zyt ge wel, met verlof?

AAGJE JANS.

Dat weet ik niet. eer den Bos over ging; ben ik geboren:
Maar ſint ik Weeuw geweeſt ben, heb ik veel haters en moeijelykheit gehad;
Want toen myn Man ſturf, was ik een Weeuw, die een burger-Kapitaal bezat;
Maar ik ben door een party uitzuypers en bankroetiers zoo miſleid en bedrogen,
Dat meer als twee derdeparten van myn goed, dat hy naliet, daar door is vervlogen.
Nu ben ik van ſints, en andre goede luy raden 't my ook aan,
Dat ik voor de drie duyzend gulden, die ik onder u noch op intreſt heb ſtaan,
Myn koſt op St. Joris zou koopen, of Lyfrenten, dewyl ik van dat Kapitaal qualyk kan leven:
Derhalven verzoek ik, dat gy my nu d'Intreſt, en over drie Maanden het Kapitaal gelieſd te geven.

FREDRIK.

Uw koſt of Lyfrenten te koopen, in zulk een zwaren Oorlog, als we zyn!
Die u dat geraden hebben, Aagje Jans, hebben uw vrinden maar geweeſt in ſchyn.
Zoo 't Land eens overging, daar ons den Hemel voor wil behoeden,
Zie dat was voor je Koſtgeld, en Lyfrenten; niemand zou 't u willen vergoeden.
In zulk een gelegendheit is 't recht van pretenſie uit, gelyk men in Duitſland en Vlaanderen ziet.

Want

Want de vyand neemt de ſteden wel naar zich, maar de laſten niet.

AAGJE JANS.

Wel wat zal ik dan doen? ik kan, gelyk je weet, van vierdehalf ten honderd niet leven;
En ik ben te oud een winkel te beginnen, of my tot eenige nering te begeven.

FREDRIK.

Ziet dat je grooter intreſt krygt; voor my, ik geef niet meer als drie en een half per cent.
Ik doe het om dat je een oude vrouw, en een kennis van my bent:
Anders had ik je d'intreſt lang opgezeid, en 't Kapitaal t'huis gezonden.

AAGJE JANS.

Zou Sinjeur dan geen vier geven?

FREDRIK.

Ik wil daar niet aan zyn verbonden.
Maar wat een vier, of een half per cent belangd, ik wil daar zoo naauw niet op zien;
Hoewel ik van dezen dag wel duyzend dukaten tot die prys kan krygen, al was't 'er tien.

AAGJE JANS.

Wel nu dan: ik zal het dan aan Sinjeurs diſcretie laten.
Wat is een veertien of vyſtien gulden? dat kan Sinjeur weynig, en my veel baten.
Als ik'er een gulden of twee by leg, is't noch ruim vuur en licht alle jaar.

FREDRIK.

Nu, ſtel je wat geruſt, wy zullen dat wel maken met malkaar.

AAGJE JANS.

Als 't Sinjeur dan gelegen quam, wou ik dat hy my d'Intreſt van dit loopende jaar beliefde te betalen:

Ik

Ik ben zoo benoodigd om geld; want ik heb hier en daar al zoo wat te borg moeten halen.

FREDRIK.

Of 't my gelegen komt? dat 's een kleynigheit; het komt my altyd wel te pas:
Maar onze Wouter de Kantoorknecht is uit, en die houd de kas.

AAGJE JANS.

'k Zal hier wel wat wachten, Sinjeur!

FREDRIK.

Dat is niet noodig: 'k zal 't u wel ſtuuren;
Hy zal mogelyk niet t' huis komen, voor t' avond vyf of zes uuren.

AAGJE JANS.

Och! wou je dat doen, Sinjeur? de gang valt my zoo ſchrikkelyk zwaar,
En ik kan 't onmogelyk ſtellen, want ik ben al veel ſchuldig hier en daar?

FREDRIK.

Zorg daar niet voor.

AAGJE JANS *weggaande.*

Wel nu, ik zal het dan verwachten.

FREDRIK.

Ik zal 't myn Knecht doen beſtellen morgen ochtend ten zeven uuren, of uyterlyk ten achten.
Wat bruit me die teemkous, ze maakte my geen kleintje loof.

MARGRIET.

Kedaar, ik kan 't niet zien, dat je met zulk een onnooſle Sloof,
Die zoo eenvoudig en oprecht is, zoo onrechtvaerdig zult leven:
Kom hier, Aagje Jans, ik zal u het geld by proviſie wel geven.

AAGJE JANS.

Als 't je beliefd, Juffrouw.

MAR-

MARGRIET.

Johanna, Johanna! loop ras,
En krygt dat zakje geld eens, dat'er voor 't linden leid, in de kas.

FREDRIK.

Waarom is dat nu, om my te conteleuren, of Aagje Jans te plagen?
Heeft die oude Sloof niet genoeg aan haar eygē lyf te dragen?
Moet je haar daar en boven noch meer belaſten met geld?
Ik moet bekennen, je bent te wonderlyk op die averechtſe gedienſtigheden geſteld.

MARGRIET, *terwyl zy 't geld van haar Dochter krygt.*

Dat zy zoo, zy zal haar door die laſt zoo veel niet vermoeijen.
Daar, Aagje Jans, daar zyn honderd guldens aan ſchellingen, 't zyn altemaal goeijen.
Nu moetje, naar myn rekening, noch vyf gulden hebben, hou daar.
Teyken nu maar eens achter op de Obligatie, dat d'intreſt voldaan is, van dit jaar.

AAGJE JANS, *na zy geteykend heeft.*

Kedaar, ik heb het, gelyk ik altyd doe, geteykend met een kruisje.
Ik bedankje hartelyk, en ga op handen en voeten weêr na myn huisje;
Nu, ik wensje welvaren, Juffrouw, en jou meê, Sinjeur.

FREDRIK.

Kom Aagje Jans, ik zal je uitlaten: daar is niemand veur.

ZESDE TOONEEL.

MARGRIET, JOHANNA.

MARGRIET.

HOe gedienſtig toond hy zich noch, die uitſuyper van Weeuwen en Weezen,
Die onde Sloof zou zich met een praatje zoo hebben laten belezen.
Zy had niet een deuit van den Intreſt gekregen, had ik het niet betaald uit myn kas.
Och! Johanna, wat waar je gelukkig, dat die geld- en eerdief je Vader niet was.

JOHANNA.

Hoe, geld- en eerdief?

MARGRIET.

Ja geld- en eerdief; hy meend, om zich zelven te verryken, bankrot te ſpelen,
Zal hy daar door onze eer, en een anders geld niet ſtelen?

JOHANNA.

Hoe, zou hy bankrot ſpelen? ik geloof dat Papa daar de gek meé ſcheert,
Dan was Monſieur Reinhart, die my vryd, t'eenemaal geruïneerd,
Dewyl hy drie duyzend pond vlaams op Papa's rekening heeft afgeſchreven.

MARGRIET.

Reinhart machje wel uit uw gedachten ſtellen, want hy wil u aan Wouter geven;
Die valſche flikflooijer, die zoo deugdelyk is in ſchyn,
Heeft hem in zyn ſchelmſtukken geholpen, daar gy nu 't loon voor zult zyn.

JOHANNA.

Maar Mama, zul je dit dan zoo aanzien, voor je oogen?

MAR-

MARGRIET.

'k Heb het genoeg zoeken te beletten; maar 't is buiten myn vermogen,
Ook kan ik zyn voornemen met fatzoen niet bekent maken, want ik ben zyn Vrouw;
En Boeken te veranderen, is een falſiteit, daar de Schout meê ſpelen zou.

JOHANNA.

Dat 's waar Mama: maar ſchoon je Papa, in dat voornemen niet kund wederhouwen,
Hoef je echter je ſtem niet te geven, om my aan Wouter uit te trouwen;
Want een Moeder heeft zoo wel als een Vader wat te zeggen, in 't huwlyken van een Kind.

MARGRIET.

'k Zie dat je meer bekommerd voor dat huwlyk, als voor je Vaders bankrotſpelen bind,
En dat je meer aan 't verlies van Reinhart, als aan 't verlies van u eer ſchynd te tillen:
Maar meen je, dat u die Monſieur, ſchoon hy zelfs naakt is, noch zal hebben willen?
Geenſints myn Dochter, want hy zal denken door dit geval,
Dat gy kaal en berooit zyt, zoo dat uw liefde hem gantſch niet dienen zal:
Daar by zal hy je haten, dewyl hy zoo ſchandelyk door uw Vader is bedrogen.

ZEVENDE TOONEEL.

FREDRIK, MARGRIET, JOHANNA.

FREDRIK *het geld toonende, dat zyn Vrouw aan Aagje Jans had gegeven.*

KYk eens wat je nu uitgerecht hebt, door je averechts mededoogen.

Daar

Daar heb ik het geld weêrom, dat Aagje Jans van jou ontfing.
De zwakke Sloof had werk, dat ze met haar lege lyf de ſtoep afging.

MARGRIET.

Foey jou an, dat gy u zoo onrechtvaerdig toond.
Jou Bedrieger als je bent, dat heb j'er met een zoet praatje afgetroond.

FREDRIK.

Wat revelje al weêr van onrechtvaerdig? zy was'er zelfs meê verlegen,
Uit vreeze, dat'et'er ontſtolen mocht worden onderwegen.
't Welk ook niet zonder reden is; want daar loopen veel gaauwdieven omtrent den Dam,
En zou men daar niet oorzaak van zyn, zoo d'oude vrouw dat ongeluk over quam.

MARGRIET.

ô! Jou Geveinsde, 't is wonder, dat d'aard niet verzinkt onder je voeten.

ACHTSTE TOONEEL.

FREDRIK, MARGRIET; JOHANNA, WOUTER.

WOUTER.

NA 'k gehoord heb Patroon, zal je zoo aanſtonds vertrekken moeten;
Zoo als ik naar 't Poſthuis ging, ontmoette my de knecht van Pierre le Pont;
Die my in confidentie zey, dat zyn Meeſter ordre had gekregen uit de Zont,
Om je wegens die Wiſſelbrief, die je met proteſt van non betaling liet keeren,
Terſtond by de kop te vatten, en na rechten, tegens je te procederen.

FRE-

FREDRIK.

Is dat waar, Wouter? die ordre, dunkt me, komt
al wat ſubiet;
Maar daar is niet aan gelegen, want permiſſie van
den Officier heeft hy noch niet,
Zoo dat men my in 't eerſte uur noch niet zal zoeken.
Kryg jy maar voort het geld, dat'er noch is, en
pakt dat met de originele Boeken
In 't kisje, dat'er op 't kantoor ſtaat, achter de
deur,
En breng het dan, onder je mantel, by Wolfardus
den Solliciteur.

WOUTER.

't Is wel, Patroon.

FREDRIK.

Zeg dat ik, volgens afſpraak by ons genomen,
Binnen den tyd van een half uur tot zynent zal komen.

NEGENDE TOONEEL.

FREDRIK, MARGRIET, JOHANNA.

FREDRIK *tegen zyn Vrouw.*

AL had ik nu een bord voor myn naars, zoo
moet ik evenwel voort;
Want daar zal apprehenſie op myn perſoon verzocht
worden, gelyk gy daar hoord.

MARGRIET.

Betaald de Wiſſelbrief, met de koſten, zoo behoef
je daar niet voor te vreezen.

FREDRIK.

Zou myn credit, en dat ding dat UE. eer en fatſoen
noemd, evenwel niet geſchonden wezen?
Daar by kon my dat zelfde weêr overkomen met
de naaſte Poſt:

En zou 'k dan alles, wat daar op loopt, betalen?
ô! je weet niet hoe veel dat het koſt.

JOHANNA.

Och! Papa, denk eens hoe ſchandelyk het voor ons
geſlacht zal wezen;
Ik weet niet dat'er ooit een Bankroetier onder ons
is geweeſt voor dezen;
Zoo groote Papa eens opzag, hy ſturf van hartſeer
en verdriet.

FREDRIK.

In groote Papa's tyd was 't faljeren de mode noch
zoo niet.
In die Eeuw was'er met een eenvoudige oprechtig-
heit wat te winnen,
Daar ze altemaal nu achter leggen, dat geen Snee-
zen of Smouſen binnen.

MARGRIET.

Zoo gy en andere dat quaad niet opvolgden, zoud'er
die zelve eenvoudigheit noch zyn.

FREDRIK.

Wel wat zou ik doen? 'k moet al meê ſpelen, fyn
contra fyn.
Maar dat overgeſlagen; hoor eens kind, je hoeft
je daar over niet bekommerd te maken.
Schoon je Vader bankrot ſpeeld, zal je echter wel
aan de man konnen raken;
Wat dunkt je van Wouter? dat is een knecht die
heus is, en beleefd,
En noch een mooije ſtuyver van zyn Ouders te wach-
ten heeft.

JOHANNA.

Hoe! die groene Mof, Papa, dat zou je immers
zelfs niet willen gedoogen.

FREDRIK.

't Is beter by een Uil gezeten, als by een Valk ge-
vlogen.

De

De knecht is te Munſter uit een fraaije burgerlyke ſtam,
En de Moffen varen hier beſt te Amſterdam.
Want dat volk weet zig heel vlytig en gedienſtig te houwen,
En 't is ſterk en gezond van complexie; 't welk een ſchoone qualiteit is voor de Vrouwen.
Een Mof! wel waar vind je Mannen die zoo fris en welgemaakt zyn van leeſt?
Ik heb zelver wel gewenſt, dat ik een Mof waar geweeſt.

JOHANNA.

Ja wel, Papa, ik wil liever ſterven, eer ik met Wouter zou leven.

FREDRIK.

En ik zag je liever ſterven, eer ik je aan een ander zou geven:
Wat bruit me dat kleuter? ze wil liever ſterven, eer ze met Wouter leeft;
'k Merk wel wat'er achter ſchuild, 'k loof dat je Moeder jou opgerokkend heeft.

MARGRIET.

Al had ik'er opgerokkend, het was niet zonder reden,
Want ik zal 't nooit toeſtaan, dat ze met Wouter in 't Huwlyk zal treden;
Al heeft ze een Bankroetier tot een Vader, ze is echter te goed,
Om de Vrouw te wezen van zulk een Weſtfaalſe knoet.

FREDRIK.

Hoor, Wyf, de Moeders hebben wel wat over 't beſtier der kinderen te zeggen,
Zoo lang als ze jong zyn, of als ze in de wieg noch leggen;
Maar als ze groot zyn en 't komt op een uithuwelyken an,

Dan is 't gezag van de Vrouw uit, en 't ſtaat alleen aan de Man.
Maar 'k weet niet waar over dat ik my zoo moeijelyk mach maken;
'k Zou door dit talmen, wel in 't witte Wammes, of op 't Stadhuis, voor de wafelyzers raken.
Derhalven is het tyd dat ik my uit de kinken houw.
Nu vaard wel je beyden; denkt dat gy myn Dochter zyt, en gy myn Vrouw.

MARGRIET

Denk jy dat je Vader en Man bent, dan zal je zulke dingen niet beginnen.

JOHANNA.

Och! Mama, wat gaat ons aan! 'k verlies van droefheit myn zinnen:
'k Had niet gedacht dat hy komen zou tot zulk een ſchandelyk beſluit.

MARGRIET.

'k Moet eens zien of hy achter gegaan is; want niemand, hoor ik, gaat'er uit.

JOHANNA.

Ey Mama, doet dat, of hy op het leſt noch door je wierd bewogen:
De tranen van een Vrouw hebben op 't hart van een Man groot vermogen.

TIENDE TOONEEL.

JOHANNA, ANNETJE.

ANNETJE.

HOe! wat is dit te zeggen, Juffrouw? hoe ben je zoo moeijelyk van geeſt?
Ben je van je Vrijer Reinhart niet wel getrooſt geweeſt?
Of heeft Papa en Mama ook op je gekeven.

Jo-

JOHANNA.

Och! ik ben de ongelukkigſte menſch, die'er op de weereld kan leven.

ANNETJE.

Zeg me wat'er in de weg is; vallen je Ouders je wat te ſtraf?

JOHANNA.

Och! dat de dood quam, en ſleepte me meê in 't graf!

ANNETJE.

Hoe! wou je ſterven, Juffrouw? je behoorde eerſt eens te trouwen.

JOHANNA.

Och! Annetje, dan zou ik die ſchande niet aanſchouwen!

ANNETJE.

Wat ſchande? zeg het my.

JOHANNA.

Ik bid u, vergd het my niet.
Och! Reinhart, hoe zal 't u treffen, als gy 't ziet!

ANNETJE.

Wat reutel je van Reinhart? is die u ook te na gekomen?
Wy zyn meisjes onder malkander, voor my behoef je niet te ſchroomen.

JOHANNA.

Zou ik my met een Vrijer zoo ver te buyten gaan? dan waar ik wel zot:
O! Neen; 't is heel wat anders.

ANNETJE.

Wel wat is het dan?

JOHANNA.

Papa is bankrot.

ANNETJE.

Bankrot Juffrouw, zyn dat juiſt zulke bedroefde zaken?

Dat doet men nu veel om zich zelven, en zyn kindren ryk te maken,
Voor my, het zou my leed zyn, dat ik daar een traan om liet;
Dat het ſchadelyk aan je huwelyk zyn zal geloove ik niet,
Want ik meen, dat jy en Reinhart te vaſt verloofd zyt aan malkanderen:

JOHANNA.

Och! dat is noch zoo vaſt niet, of hy zou noch wel konnen veranderen.
En 't was zoo vreemd niet, dat zyn liefde verkeerde in louter haat;
Dewyl hy by Papa's fallicement by de twintig duyzend guldens zitten laat.

ANNETJE.

Twintig duyzend guldens, Juffrouw?

JOHANNA.

Ja voor bankgeld, dat hy op Papa's rekening al heeft afgeſchreven.

ANNETJE.

Als Papa ceſſie gedaan heeft, zal hy dat geld aan zyn ſchoonzoon wel wedergeven,
En miſſchien noch wel eens zoo veel huwelyks penningen daar by.

JOHANNA.

Och myn lieve Annetje, dat is een kranke trooſt voor my.
Naar ik zien kan, ſchynt hy zoo veel niet van Reinhart te houwen.
Want hy meend me met kracht en geweld aan Wouter uit te trouwen.

ANNETJE.

Aan Wouter, Juffrouw! hoe komt Sinjeur dat ook in 't zin?
Die lafbek heeft immers byna noch geen hair aan zyn kin.

Dat

Dat is geen karel, als ik recht uit zal ſpreken, die naar Juffrouws lyf is,
Dewyl hy een Weſtfalinger, en als een puthaak zoo ſtyf is.
Ik ben maar een meid, die met myn handen de koſt winnen moet,
Maar eer ik my wou verbinden aan zulk een lompen knoet,
Liet ik me liever in een klooſter, of in een gat daar zon noch maan ſchynt ſteken.
Ik denk ook niet, dat Juffrouw zoo gek zal zyn, en laten ſich daar toe beſpreken.

JOHANNA.

Wat zal ik doen, als het Papa zoo verſtaat?

ANNETJE.

Wat zeid Mama?

JOHANNA.

Dat is een Vrouw, die zich licht overſtemmen laat.
Maar die is'er anders tegen.

ANNETJE.

Tut, tut, dan zou 'k 'er niet eens voor vreezen.
Want gehoorzaam je dan den een, zoo moet je d'ander ongehoorzaam wezen.

JOHANNA.

Och Annetje daar gaat Papa weg; want ik hoor daar iemand aan de deur.

ANNETJE.

Gaat hy dan zoo voort naar Vianen?

JOHANNA.

Neen hy heeft een kamer gehuurt by de Solliciteur,
Daar zal hy zich zoo lang onthouden, tot hy zyn vryheit weêr heeft verkregen.
Ik moet eens gaan hooren, of Mama hem noch heeft konnen bewegen.

ANNETJE, *alleen.*

Och, wat gaat my aan! nu ben ik te lydig in de klem.
Zy zal Wouter mogelyk trouwen, en ik ben miſſchien zwaar by hem.

ELFDE TOONEEL.

REINHART, JOHANNA, ANNETJE.

REINHART *vattende Johanna by de hand.*

DAar word gy verraſt: men zou je huis leeg dragen, want de deur ſtaat wyd open.
Maar hoe! wat's dat te zeggen, myn Engel? je bent niet verſchrikt, wil ik hopen.

JOHANNA.

Ik bid u laat me los.

REINHART.

Vergeef my, zoo ik u hier door misdoe.

JOHANNA.

Geenſints.

REINHART, *haar los latende.*

Om welke reden dan zyt ge dus droef te moe?

JOHANNA.

Och! myn Heer, verg my niet! de ſchaamte verbied my te zwygen;
Ik zeg u voor eeuwig vaarwel, van Annetje zult gy meer opening krygen.

TWAALFDE TOONEEL.

REINHART, ANNETJE.

REINHART.

HOe eeuwig vaarwel! wat zal ik uit die onthaling vermoen!

Wat

Wat is dat te zeggen, Annetje, gy, zeitſe, kunt my daar meer opening van doen?
Is'er iet voorgevallen, waar door zy veranderd van zinnen?

ANNETJE.

ô Neen, zy mind u, en zal u, hoop ik, eeuwig minnen;
Maar . . .

REINHART.

Wat valt'er te maren? zeg my hoe het is.

ANNETJE.

Och! Heer, je zoud een gebrek krygen, en dat uit puure ontſteltenis.

REINHART.

Geenſints, kom zeg het maar.

ANNETJE.

Wel als je 't dan wilt weten,
Haar Vader word tegenwoordig levendig dood geheeten.

REINHART.

Wat levendig dood! ik denk niet dat gy met my ſpot.
Zoo noemt men gemeenlyk iemand, als hy is bankrot.

ANNETJE.

Zoo is hy ook.

REINHART.

Bankrot zeg je?

ANNETJE.

Ik dacht wel dat het je vreemt in de ooren zou klinken.

REINHART.

Och, Annetje, wat hoor ik! 't is of ik levendig door 't aardryk zal zinken.

ANNETJE.

Dit is 't alleen niet, u treft noch grooter ongeval.
Hy wil hebben, dat Johanna met Wouter de kantoorknecht trouwen zal.

REINHART.

Och wreede hemel, kond gy my noch zwaarder quellen!

ANNETJE.

Matig je droefheit, 'k weet een middel, om't een en 't ander te herſtellen.

REINHART.

Och, Annetje! 'k zou je zoo rykelykloonen, wou je me dienen met je raad.

ANNETJE.

Onze Sinjeur ſpeeld niet uit nood bankrot: hy zit in een goeije ſtaat,
En kan zyn crediteuren wel gemakkelyk het hare geven;
Maar't is uit enkel baatzucht, zeid Juffrouw, om rykelyk op zyn renten te leven.
Nu dat overgeſlagen, weet je waar hy zich onthoud,
't Is by een Stollefteur ... hoe hiet hy ook? hy 's met een gefontangieerde Juffrouw getrouwd,
Hy woond ... hy woond ... ey, hoe leg ik ook en revel,
Daar de verguide Wolf uithangt, met de vyf taſthaken in de gevel.

REINHART.

Dat zal Wolfardus van Warrewyk zyn, myn goede vriend.

ANNETJE.

Ja dat is hem, hy heeft onze Sinjeur lang bedient,
En is zoo veel als knypraad in al zyn doen en laten:
't Is een inhalend en geldgierig beeſt, en zal door een hand vol dukaten
Licht om te zetten wezen: zoo 'k nu was als jy ...
zacht daar is iemand aan de deur.

DERTIENDE TOONEEL.

WOLFARDUS VAN WARREWYK, REINHART, ANNETJE.

WOLFARDUS.

HOe, wat 's dat te zeggen, is hier noch geen Curateur?

ANNETJE, *in 't weggaan tegen Reinhart.*

Je heb myn mening wel gevat, je moet je aan een dukaat of twintig niet binden.

WOLFARDUS.

ô! Serviteur myn Heer en vriend, hoe kom ik jou hier te vinden!

Ik hoop niet dat gy meê by den Faillant zyt geïntreſſeert.

REINHART.

Zou ik niet, Sinjeur Wolfardus, ik bend'er half door geruïneert.

WOLFARDUS.

Half geruïneerd, zegt gy? dat ſpyt me zeker van uwen 't wegen.

Maar hoe is 't mogelyk, dat hy by u zoo veel crediet heeft gekregen:

Want hy heeft al lang by veel menſchen, in ſeen quaad blaadje geſtaan.

REINHART.

Hoor, Monſieur Wolfardus, wy zyn te goeije vrinden, om voor malkaar mank te gaan,

Ik weet dat hy al zyn Crediteurs gemakkelyk kan betalen.

WOLFARDUS.

Betalen! wel waar of hy dat doch van daan zou halen?

Zyn ſchuld is, na 'k gehoord heb, een groote tonne goud.

REIN-

REINHART.

Dat zal ik hem zelfs wel zeggen, waar hy 't van daan zal halen: 'k weet waar hy zich onthoud.

WOLFARDUS.

Ja weet je dat, dat's goed: 'k zou't je uit de grond van myn hart wel gunnen.

REINHART.

De hoſpes, daar hy logeert, zou 'k met een natte vinger wel beloopen kunnen.

WOLFARDUS.

Ik denk niet, myn vriend, dat je meend dat hy tot mynent is.

REINHART.

Ja daar is hy, Wolfardus; ik weet het geheim van de mis,
En heb al twee Schildwachten voor je huis geſteld, om hem te obſerveren,
Tot ik permiſſie kryg, van hem in je huis te apprehenderen.

WOLFARDUS *apart.*

Wie droes of hem dat gezeit heeft?

REINHART.

My dunkt je ſtaat'er voor verſteld.

WOLFARDUS.

Die dat zegt, heeft je een groote leugen op de mouw geſpeld.
Hoe! zou ik den Faillant, om dat ik hem bedien, juiſt moeten logeren?

REINHART.

Hoor eens myn vriend, de tyd lyd niet dat we daar langer over diſputeren;
Ik meen 't aanſtonds in 't werk te ſtellen, het geen ik heb gezegt.

WOLFARDUS.

Waarlyk, Monſieur Reinhart, je bent qualyk onderrecht.

REIN-

REINHART, *dreygende weg te gaan.*

Dat is tot daar en toe, ik meen'er een proef van te nemen.

WOLFARDUS.

Maar hoor eens; zoo haaſtig niet.

REINHART.

'k Zeg noch, 'k verlies maar den tyd met dat temen,
Ik meende dat je myn vriend waard, gelyk je altyd heb geproteſteerd;
Maar 'k zie, dat je, als al je Confraters, de vriendſchap, naar je intreſt, proportioneerd.

WOLFARDUS.

Wat zou 'k doen, 'k wou dat ik je helpen kon in deze verwarde zaken.

REINHART.

Je kond me gelukkig, en den Faillant weêr tot een eerlyk man maken.

WOLFARDUS.

En door wat middel?

REINHART.

Dat zal ik je zeggen, de Faillant, ſtel ik, heb ik in myn macht,
Als ik hem nu met de Schout licht, word hy zeker achter af gebracht;
Daar hy in tegendeel voor de weereld zou blyven buyten ſchanden,
Zoo je hem door de een of andre ſtreek ſtil kond leveren in myn handen.

WOLFARDUS.

Wel poſito, ik wiſt nu al waar hy was, en kon hem door de een of andre ſchyn,
Stil in je handen leveren, hoe zou het dan verder met hem zyn?

REINHART.

Ik zou hem zyns ondanks ſalveren, en de boedel van de kamer houwen,

Zyn

Zyn Crediteuren voldoen, en zyn Dochter, daar ik aan verloofd ben, trouwen.

WOLFARDUS.

Als 't in myn macht was, ik deê het; want dan bleef hy, als gy zegt, een eerlyk man.

REINHART.

Laat ons daar niet meer over talmen, of 't in je macht is, ik ben daar verzekert van.
Gy zult mogelyk op 't ſalaris zien, dat je by zyn bankrot uit zult winnen:
Maar ke daar, daar is myn goudbeurs, daar naar myn giſſing twee honderd dukaten in binnen.

WOLFARDUS

Ik beken, ik zou d'er wel een zakje dukatons uit konnen halen, al waſt tweemaal geteld:
Maar als ik dit deed, zou ik het uit vriendſchap doen, en niet om het geld.
Want men heeft my in zulk een occaſie wel eens zoo veel durven bieden.
't Is wel waar, dat dit een goed inzicht heeft, en zelfs ten beſten van den Failliſt zou geſchieden;
Maar het volk zou evenwel zeggen, dat ik door geld ...

REINHART.

Het volk, ja zelfs de Falliet
Hoeft niet eens te weten, dat de aanſlag met je kennis is geſchied:

WOLFARDUS.

Zelfs de Falliet niet! op wat voor een wys zou men dat dan klaren?

REINHART.

Maak hem wys, dat hy, in 't ingaan van uw huis, ontdekt is, door een van zyn ſchuldenaren,
En dat hy derhalven prykel loopt, om van daar uitgelicht te worden, met de Schout,
Zoo hy zich elders niet vermoogt retireerd, en uit de kinken houd.

WOL-

WOLFARDUS.

Ha! ha! un bon entendeur ne faut qu'une demi parole;
Dat heb je admirabel wel bedacht, by myn zolen,
Dan zou je de verpluimde vogel in de vlucht ſlaan, als hy quam buyten de deur:
Fiat, ik zal den aanſlag wagen, ter liefde van den inventeur,
En uit conſideratie van de Falliets Vrouw, die van zulk een fraay geſlacht is.

REINHART.

Wel ga dan voor uit; ik zal hem voor je deur waar nemen.

WOLFARDUS.

't Is wel, 'k zal maken, dat hy in je macht is.

VEERTIENDE TOONEEL.

REINHART, ANNETJE.

REINHART.

ANnetje, Annetje.

ANNETJE.

Ik heb het alles gehoord; 't was admirabel goed;
Maar de ſchurk mocht je bedriegen, volg hem zoo op ſtaande voet!

REINHART.

Dat zal ik doen, ik wou je maar zeggen, hoe ik met hem ben gevaren.
Vaar wel: 't kon wel zyn, dat we in 't half uur hier weder waren.

ANNETJE.

Den hemel geeft'er zyn zegen toe, dat wens ik je uit grond van myn hert;
Te meer, dewyl Wouter, die me zoo ſchelms mis-

miſleit heeft, daar door van Johanna verſteken werd.

VYFTIEŃDE TOONEEL.

SLOKOP, ANNETJE.

SLOKOP.

HOe, is hier niemand in?

ANNETJE.

Wel ja, wat is je zeggen?

SLOKOP.

Ik heb patent gekregen, om hier in garniſoen te leggen.

ANNETJE.

Wat leg je hier te patenten, karel? ſchort het je in de bol?

SLOKOP.

'k Heb ordre om je boel te bewaren, dewyl 't Heerſchop is op hol.

ANNETJE *ſtil.*

Order, om myn boel te bewaren? och! daar zal hy onze Wouter meê mienen. *Tegen Slokop.*

Dat onze knecht wiſt, dat j'em voor myn boel uitſchold, hy brakje hals en bienen.

SLOKOP.

Hoor eens, kind, ik ben knecht van de kamer.

ANNETJE.

Wel wat bruid me die hongerige luis?

Om dat hy de knecht van een kamer is, komt hy de meeſter ſpelen in een huis.

Voort; pak je biezen, vent, of ik ſel je terſtond bienen maken.

SLOKOP.

Blyf van me, vrouwmenſch, ik raje zoo ſtout niet van myn aan te raken.

ZES-

SESTIENDE TOONEEL.

STEVEN VAN HARLINGEN, JOCHEM HEELER, *Klerk van de Kamer*, ANNETJE, SLOKOP.

STEVEN.

HOe! wat is dit te zeggen? wie maakt hier zulk een geraas?

SLOKOP.

Dat doet die Visteef, die ſpeeld zoo afgryſſelyk den baas;
Ze wil me de deur uitjagen, zeid ſe.

STEVEN *tegen Annetje.*

Dat zou by den Rechter qualyk worden genomen.
Want het is zulks, dat wy, ex officio, hier in uw huis zyn gekomen.

ANNETJE.

Zoo heeft u 't Gericht hier gezonden? ô! nou begryp ik het wel.
Hy zey dat hy knecht van een kamer was, ik dacht wat of die hier maken zel!

STEVEN.

Neen, 't is zulks, dat hy hier volgens ordre van Commiſſariſſen moet logeren.
Op dat d'Imboel niet verminderd word, tot dien einde, kom ik met een Klerk inventarizeren.

ANNETJE.

Ik zel 't Juffrouw gaan zeggen, want ze zou ontſtellen als ſe je in huis quam te zien.

JOCHEM.

Ja zegt 't haar, dochter, haar zal in 't minſte geen leed geſchien.

ZEVENTIENDE TOONEEL.

STEVEN VAN HARLINGEN, JOCHEM HEELER, SLOKOP.

STEVEN.

WAt dunkt je, amice! zou hier voor ons niet wat zyn te halen?
Dit's maar een zykamer; achter zyn noch twee koſtelyke zalen,
Die en Prince gemeubileerd zyn, d'een beter als d'aâr.

JOCHEM.

'k Moet bekennen, 't is een neusje van een zalm,
'k dacht niet dat het zoo koſtelyk waar.
Je moet al een goed vrind van Wolfardus zyn, dat hy je hier zoo in heeft gedrongen.

STEVEN.

Zou 'k niet! wy hebben meenigmaal, het dageт uit den ooſten gezongen;
En wel hondert nachjes met malkander geſoppige peert:
Ook is 't hem geen ſchade, als hy my in een boeltje recommandeerd:
Want hy krygt daar altyd uit 't een of 't ander prezentje.
Gelyk als leſt noch, toen ik de poſſeſſie had in 't vergulde tentje,
Toen gaf ik hem een Hanghorologie, met een koker, konſtig verlakt:
't Was wel honderd gulden waard, hoewel 't maar voor tien op de verkooprekening wierd geplakt.

JOCHEM.

Ik kan heel wel begrypen hoe 't daar meê is gelegen:
Op die wys heb ik, als Curateur, eens een koſtelyke Ebbenhoute Vogelkooy gekregen,

Die

Die rondom met Parlemoer was ingeleit, en konſtig doorwrocht;
Ik gaf'er myn ſlechte kooy voor in de plaats, die daar na voor een daalder wierd verkocht.

STEVEN.

'k Geloof dat wel; men kan dat rad gemakkelyk zoo draaijen;
Principaal als de Curateur en de Klerk eens zyn, en met malkander een' naat naaijen.
Nu, dat overgeſlagen! dat we eens aan 't inventarizeeren trokken, want het word laat.
Als 'er iets voorquam, daar gy of ik gading in maakte, men zou 't niet dragen durven langs ſtraat.
Want de Wacht laat niemand, na tienen, met eenig goed paſſeren.

JOCHEM.

Dat's waar: maar eer we beginnen, diende ik de pen eens te ſmeren.

STEVEN.

à Propos, dat 's goed dat je daar van ſpreekt; Wolfardus heeft my gezegt,
Dat de Falliet een vaatje lekkere Hochmer Steenwyn had ingelegt.
Slokop kom, ga voort eens in de kelder, maar neem een flesje by je.
't Vaatje leid aan de linkerhand by de trappen, meen ik, een beetje ter zy je.

SLOKOP.

't Is wel, Monſieur van Harlingen.

STEVEN.

Gut, het is zulke delikate wyn.
Je kunt'er al uit proeven, wat je wild, ſchyt Nectar en Ambrozyn.

JOCHEM.

Heb je ze geprocfd?

STEVEN.

Neen ik.

SLOKOP.

Hoe kan j'er dan zoo van praten?

STEVEN.

Volgens getuygen van Monſieur Worfardus, op wiens tong ik my wel blindelings durf verlaten.

JOCHEM.

Ô! Is het anders niet? het gaat met de ſmaak, als met het gezicht!

d'Een heeft zin in de Moer, d'ander in de Dochter, een derde in de Nicht.

Daar zyn veel menſchen, die in 't geheel van de Steenwyn niet houwen.

STEVEN.

Dat doet; dat ſe weynig purum getapt word, maar altyd gebrouwen.

Deze zel je wel luſten; want z'is den Falliet tot een prezent vereerd.

En zoo als ſe uit de druif geparſt is; niet gelapzalft of geſmeerd. *Tegen Slokop.*

Ben je daar? ik had je immers bevolen in een fles te tappen:

Nu, die peer is al meê niet vreemd. *Tegen Jochem Heeler.*

Wat dunkt je? zou men hem in twee teugen niet knappen?

Zie daar dat geld je de helft, top jy dan de reſt,

Op 't goed ſucces van de Kamer, dat is, ons gemeene beſt.

JOCHEM.

Daar dank ik je voor; op dat ſe van tyd tot tyd meer mach floreren.

STEVEN.

Zie daar! dat is net de helft; nu moet gy't overige anatomizeren:

Wat

Wat dunkt je, is het geen goe ſtof?

JOCHEM.

Ik beken, ze is zoo net als een pop.
Had ik'er een boutelje of twintig van in myn kelder, ik noode j'er altemets eens op.

STEVEN.

Fiat; ik vat je by 't woord, ik kom toch dikwils by je om een praatje.
Slokop, zie of je de fleſſen kond vinden, om de Wyn te tappen van 't vaatje,
En brengtſe dan gevuld by Monſieur Heeler; je weet wel waar hy woond?
Daar je leſt die twee Geridons brocht, in d'à la mode kaper gekroond. *Slokop binnen.*

JOCHEM.

Wel, dewyl ik zie dat je zoo cordiaal bent, nood ik je morgen met je vrouwtje
Op een ſchotel lekker gebraad; 't zy dan jonge kiekens of een boutje.
't Wild is tegenwoordig voor geen geld te bekomen, gelyk je weet.

STEVEN.

Je kond myn Vrouw daar ook geen dienſt meê doen, dewyl ze 't nooit eet.
Maar hoor, ik weet raad, men kan haar niet beter als op gebak onthalen,
En ik heb een zolder met Zeeuwſe Tarw, van een Falliet onderhanden, daar ik een zak vyf zes van heb laten malen,
Daar zal ik je wel wat van provideren; ô! 't is zulk een delikaat en lekker meel!
Bak tot een diſſert, daar wat wafelen, of een zuſter van, 't is even veel.

JOCHEM.

Wel hoe, Monſieur van Harlingen! zoo doende zou je bakken en brouwen.

STEVEN.

Dat is een beuzeling; ik zal evenwel overvloedig genoeg houwen.
Ik heb 'er, ſedert twee maanden, myn dagelyks brood van laten bakken, tot nu toe:
En onze meid, dat lekkre varken, is het witte-brood eeten al moe.

JOCHEM.

Zoo gaat het tot uwent, gelyk het laatſt ging met een van je confraters,
Toen hy de poſſeſſie had van de kruideniers winkel in de twee vergulde katers,
Had hy zyn huis van Mangelen en Rozynen, &c. zoo wel geprovideerd,
Dat zyne kinderen het tegen aten, en hy het grootſte gedeelte aan zyn Zwager heeft vereerd.

SLOKOP.

Monſieur van Harlingen, daar is niet meer op het vat, als dat eene flesje,
En 't is noch troubel gelyk je ziet.

STEVEN.

Hoe! niet meer al dat resje?
Tegen Jochem Heeler.
Wel dat ſpyt me zeker; ik had voor 't allerminſt gehoopt op tien.

JOCHEM.

Ik houw men woord evenwel, dewyl ik je goed hard heb gezien.
Laat ons maar, by proviſie, aan 't Inventarizeren gaan tijen;
De pen is nu glad geſmeerd, en zal admirabel wel glijen.

STEVEN.

Als je wilt; we zullen met het beſte beginnen, dat is de groote Zaal;
Daar hangen ſchoone ſchilderyen, van voorname Meeſters, altemaal.

SLOK-

SLOKOP *alleen.*

Ik zou de Wyn aftappen, en brengenze by een ander, daar het myn perlot is:
Ze moeten, by Meeſter Jan, denken dat Slokop dronken of zot is;
In plaats van in bouteljes, tapten ik het altemaal in een groote pot die'er ſtond;
En het ſtaartje in de boutelje, om dat ik het troubel bevond:
Ze konnen haar daar morgen, als 't 'er luſt, met de vrouwtjes meê vrolyk maken.
Terwyl ik, met myn vrienden, onder beneficie van een pypje, de klare zal kraken.
ô! Die Wyn, die Wyn, dat is het Element daar ik by leef!
De Poëet moet'er ook geen hater van zyn, die'er dit volgende liedje van ſchreef.

Hy zingt.

Als ik myn Hartje met Wyntje begiet,
Zoo queld my, ontſteld my, de Liefde gantſch niet, &c.

STEVEN *en* JOCHEM, *hebbende beyde een Schildery in de hand.*

Hoe Slokop! zingje? my dunkt dat dat in een Sterfhuis buiten reden is.

SLOKOP.

Hoe! Sterf huis?

STEVEN.

Ja; is 't geen Sterfhuis daar de Man Civiliter overleden is?

SLOKOP.

Dat 's waar; maar wy ſlachten de Doodgravers, die by de Lyken zingen in 't graf:
Want by Civiliter ſterven, daar leven wy af.

STEVEN.

Daar, breng die Schilderyen tot mynent; het een is eyn Landſchap, en 't ander een Stil leven.
Maar zeg myn Vrouw, dat ſe je de twee ſtukken, die op 't zolder ſtaan, weêrom moet geven.

SLOKOP *met deze Schilderyen weggaande.*

Als 't u beliefd, Monſieur van Harlingen.

STEVEN.

Zie, die zal ik nu hangen in de plaats:
Want het getal van de Schilderyen moet uitkomen, anders komt het vaats.
Schryf nu maar, dat je op de groote Zaal achtien Schilderyen hebt gevonden,
Zonder de qualiteit of Meeſter te noemen; daar ben je niet aan verbonden.

JOCHEM.

Dat weet ik wel: zie je my aan voor zulk een onnozel lam?
Ik heb die knepen wel gekend zoo dra ik aan de kamer quam. *Hy toond den Inventaris.*
Zie eens, op wat manier ik het goed op de Zaal heb aangeſchreven:
Achtien Schilderyen, beſtaande in Hiſtorien, Landſchappen, en Stil leven.
Een koſtelyk Ledekant, behangen met purper Armozyn.
Item een ingeleyde Tafel, met twee dito Tabletten, bezet met Porcelyn.
Noch twee dito Geridons, en twee paar konſtige Alkatieven.
En .... maar zacht, wat hoor ik daar?

FREDRIK *van binnen.*

Hou, dieven, dieven, dieven!

STEVEN.

Och, 't is Slokop! de Wacht heeft hem beet, wy zyn zeker verraan.

Jo-

JOCHEM.

Ol Geeft de Wacht maar een ſteekpenning, die zal hem dan wel laten gaan.

ACHTTIENDE TOONEEL.

FREDRIK *in Vrouwe kleederen*, JOCHEM HEELER, SLOKOP.

FREDRIK, *hebbende Slokop by de mouw.*

JOu ſchelm als je bent; meen je me zoo die koſtelyke Schilderyen te ontdragen?
Ik meen morgen zelfs by den Officier te gaan, om over die guitteſtukken te klagen.

STEVEN.

Hoor eens, Juffrouw, je bent mogelyk de Vrouw van den Falliet;
Het is met geen intentie, om u of de Crediteuren te benadeelen geſchied:
Ik en dezen Heer hadden een weddenſchap over die twee Schilderyen;
Ik zey dat het twee Principalen waren, en hy hield het voor twee Kopyen:
Om nu deciſie van de zaak te hebben, zouden wy de ſtukken toonen aan een vrind,
Met verzoek, dat hy eens zou oordeelen, wie het van ons beyde wint.

FREDRIK.

Dat zyn maar bableguigjes, om het ſchelmſtuk wat kleur te geven.

NEGENTIENDE TOONEEL.

FREDRIK, MARGRIET, JOHANNA, REINHART, STEVEN VAN HARLINGEN; JOCHEM HEELER, SLOKOP, WOUTER, ANNETJE.

MARGRIET.

OCh Monſieur Reinhart! waar is myn Man? ik heb zyn ſtem daar even ....

REINHART *wyzende op Fredrik.*

Uw Man, Juffrouw! die ziet gy hier voor uw gezicht.

't Is alles wel: ik heb hem weêr gebracht tot zyne plicht. *Tegen Jochem Heeler.*

Na 'k merk, myn vriend, komt gy hier om den Boedel op te ſchryven:

Maar gy kond die moeyte wel ſparen, door dien ze niet langer als tot morgen aan de kamer zal blyven.

't Is een abuis van Monſieur Kortryk, dat hy zich voor zyn Crediteurs heeft geabſenteert;

Hy kan ze gemakkelyk betalen, tot welken einde hy ook te rug is gekeerd. *Tegen Fredrik.*

Is 't zoo niet, myn Heer?

FREDRIK.

Voorzeker! dat zal ook zoo geſchieden. *Tegen Steven van Harlingen.*

Laat ondertuſſen maar af, myn goederen, en meubilen nader te beſpieden.

Niet dat je me zoo geruſt hoeft te gelooven: neen, laat de knecht zoo lang in myn goed,

Tot hy van de Kamer order krygt dat hy vertrekken moet.

Ik zal ondertuſſen niet manqueren uw Meeſter te laten weten,

Hoe

Hoe ge u, in uw plicht, ten opzicht van de Crediteurs, hebt gequeten.

STEVEN.

Gy kond het doen als 't u beliefd, als was het voort.
Wy zullen ook niet manqueren te zeggen wat wy gezien hebben: Slokop een woord.

TWINTIGSTE TOONEEL.

FREDRIK, REINHART, MARGRIET, JOHANNA, ANNETJE, WOUTER.

REINHART.

GY ziet, Juffrouw, hoe edelmoedig ik uw Liefſte handel, daar hy my zoo heeft bedrogen.

MARGRIET *tegen Fredrik.*

Ha, buytenſporige!

REINHART.

Zoo haaſtig niet, Juffrouw, hy ziet nu uit andre ogen.
De zaak is makkelyk te herſtellen: ik zal de Crediteurs voort maken bekend,
Dat hy ze altemaal zal betalen, eer dit Jaar volend;
En dat wy beyden ons daar voor als Borgen verplichten;
Doch met dat beding, dat hy dan den Boedel voort van de Kamer zal lichten.

MARGRIET.

Myn Heer! waar meê kan ik u loonen voor die deugd?

REINHART.

Met uwe Dochter, al myn hoop, myn wenſch, myn vreugd;

Haar

Haar Vader heeft daar toe alreeds zyn ſtem gegeven.

MARGRIET.

Zy was ondankbaar zoo ze u wou tegenſtreven.
Ik heb myn Dochter u al lang gegunt voorheen:
Ontfangtſe van myn hand, en van myn hart met een.

EINDE.